

מבט לג'האד העולמי
(12-18 במרץ 2015)

עיקרי אירועי השבוע¹

- צבא עיראק והמליציות השיעיות המשיכו בהתקפה על העיר תכרית, ועל מחוז צלאח אלדין (שמצפון לבגדאד) כולו. כלי תקשורת המזוהים עם המשטר עיראקי טוענים, כי צבא עיראק הצליח לשחרר את רוב המחוז. הקרבות עודם נמשכים.
- דאעש ממשיך במאמץ לכבוש כיסי התנגדות במחוז אלנבאר, שמערב לבגדאד, מעוז כוחו. השבוע פתח דאעש בהתקפה, שמטרתה להשתלט על העיר אלרמאדי, בירת המחוז. במהלכה הפעיל דאעש מספר רב של מחבלים מתאבדים, רבים מהם זרים (ממדינות ערביות/מוסלמיות ומערביות).
- דאעש קיבל השבוע באופן רשמי את שבועת האמונים של ארגון בוקו חראם בניגריה וקרא למוסלמים להגיע למערב אפריקה כדי להשתתף בג'האד. עם זאת נמנע דאעש מלהכריז על ניגריה כעל מחוז חדש של הח'ליפות האסלאמית, כדרך שעשה במדינות אחרות.

המערכה הבינלאומית נגד דאעש

תקיפות ארה"ב והקואליציה

- השבוע נמשכו תקיפות ארה"ב וכוחות הקואליציה נגד מטרות דאעש. במסגרת זאת בוצעו עשרות תקיפות אוויריות בסוריה ובעיראק. להלן מוקדי התקיפות העיקריים (אתר CENTCOM):
 - **בסוריה** בוצעו תקיפות בעיקר באזור אלחסכה ואזור קובאנה (עין אלערב). בתקיפות נגרם נזק למתקני שאיבת נפט של דאעש. כמו נפגעו כלי רכב של הארגון ועמדות לחימה.

¹ הפרסום השבועי "מבט לג'האד העולמי" עוקב אחר ההתפתחויות בקרב דאעש וארגוני הג'האד העולמי בסוריה ובעיראק, ובמזרח התיכון בכלל. הפרסום עוקב גם אחר פעילות טרוריסטית ברחבי העולם, שמקורה בארגוני הג'האד העולמי הפועלים במזרח התיכון.

• **בעיראק** בוצעו תקיפות באזורי אלקאא'ם, אלפלוג'ה, כרכוכ, מוצול, רמאדי וסנג'אר. בתקיפות הללו הושמדו או נפגעו: כלי רכב (כולל כלי רכב משוריינים), פעילים חמושים, יחידות טקטיות, מקומות כינוס, אמצעי לחימה, ציוד הנדסי ומכונות תופת.

■ בדברים, שנשאו שניים מבכירי הממשל האמריקאי בפני ועדת הסינאט לענייני חוץ, שדנה בנושא אישור השימוש בכוח צבאי אמריקאי נגד דאעש, הם התייחסו ללחימה בסוריה ובעיראק (אתר מחלקת המדינה של ארה"ב, 11 במרץ 2015):

• **ג'והן קרי**, מזכיר המדינה האמריקאי, קבע כי הצהרה רשמית של הקונגרס המגבה את הפעילות הצבאית של ארה"ב נגד דאעש תשים קץ לספקות הקיימים בארה"ב לגבי סוגיה זו. לדבריו הענקת אישור הקונגרס לממשלה תעודד את שותפותיה של ארה"ב במזרח התיכון ואת יתר המדינות החברות בקואליציה הבינלאומית נגד דאעש ותשקף בפניהן, כי ארה"ב נחושה להצליח במתקפה נגד דאעש. לדבריו למרות מספר הגבלות לגבי המבצע, הנכללות בנוסח האישור של הקונגרס, הענקת האישור תאפשר לממשלת ארה"ב לנהל את המאבק בדאעש בהצלחה.

• **אשטון קרט**, מזכיר ההגנה האמריקאי, אמר, כי האישור, שניתן [למתקפה נגד דאעש] **אינו כולל הגבלות גיאוגרפיות**, שכן, לדבריו, **דאעש מראה סימנים של התפשטות גם מחוץ לגבולות סוריה ועיראק**. לדבריו לוקח האישור בחשבון את השינויים האפשריים בתוך דאעש. האישור מספק גמישות רבה מההיבט הצבאי למרות שהוא אינו נותן גיבוי לביצוע תקיפות קרקעיות ארוכות טווח.

■ **ג'והן ברנאן, ראש סוכנות CIA**, מסר כי התקדמות דאעש בסוריה מייצגת התפתחות מדאיגה ותופעה הצוברת תאוצה. לדבריו רוסיה, ארה"ב, הקואליציה הבינלאומית נגד דאעש והמדינות האזוריות **אינן מעוניינות בקריסת הממשלה והמוסדות הפוליטיים בסוריה**, כיוון שהדבר עלול להביא גורמים אסלאמיים קיצוניים לעמדות שליטה [במשטר החדש, שיקום]. הוא הדגיש, שארה"ב אינה מתכוונת לאפשר לדאעש [ולגורמים קיצונים נוספים] להיכנס לדמשק ולכן חשוב לחזק בסוריה כוחות שאינם קיצוניים (סוכנות הידיעות הצרפתית, 13 במרץ 2015). יוזכר, כי גם ג'והן קרי, מזכיר המדינה האמריקאי, התבטא לאחרונה בראיון עיתונאי, כי וושינגטון תהייה חייבת בסופו של דבר לנהל משא ומתן עם בשאר אל אסד, נשיא סוריה, כדי להבטיח שינוי פוליטי במדינה.

נראה לנו, כי האיום הטמון בהתחזקותו של דאעש "ריכך" במידה רבה את עמדת ארה"ב כלפי המשטר הסורי ובמידה מסויימת אף כלפי איראן. בעוד, שבעבר הוצגו סוריה (ואיראן התומכת בה) כחלק מהבעיה, ולא כחלק מהפתרון, הרי שעתה מתחזקת גישה השמה בראש סולם העדיפויות את המאבק נגד דאעש, אלקאעדה והאסלאם הג'האדיסטי בכללותו.²

² ראו פרסום מרכז המידע מה-15 במרץ 2015: ["איום הטרור האיראני: בהערכת איומי הטרור של המודיעין הלאומי של ארה"ב לשנת 2015 נפקד מקומן של איראן וחזבאללה, שהוצגו בעבר בפרסומי הממשל האמריקאי כמחולל מרכזי של טרור, אזורי ובינלאומי"](#).

עיקרי ההתפתחויות בסוריה

מפת סוריה (Google Earth)

מחוז אלרקה

■ מצפון לעיר אלרקה (אזור תל אביב) התנהלו קרבות בין דאעש לבין מסגרת של מורדים הקרויה "תנועת המורדים של אלרקה", המזוהה עם צבא סוריה החופשי. לטענת "תנועת המורדים של אלרקה" נהרגו במהלך הקרבות עשרות פעילי דאעש (ערוץ חלב אליום, 14 במרץ 2015).

מחוז חמץ

■ נמסר, כי צבא סוריה הצליח להשתלט על שדה הנפט ג'זאל (Jazal), שממזרח לחמץ לאחר קרבות עזים. לדברי טלאל אלבראזי, מושל המחוז, מהווה השתלטות הצבא על השדה, הנחשב למקור יקר ערך של גז, ניצחון כלכלי ומוראלי למשטר (vestnikkavkaza.net, 7 במרץ 2015).

שדה הנפט ג'זל שממזרח לעיר חמץ (אתר ויקיפדיה)

מחוז אלאלחסכה

■ דוח, כי הכוחות הכורדים (YPG) שחררו מידי דאעש שטח נרחב באזור תל חמיס ותל בראק שבאזור חסכה. נמסר, כי בעימותים בין הכוחות הכורדיים ודאעש נהרגו 245 פעילי דאעש ונתפסה כמות גדולה מאד של אמצעי לחימה וציוד (PUKMedia, 10 במרץ 2015).

■ פעילי דאעש דיווחו מצידם כי הם הצליחו להשתלט על מספר כפרים בגבול סוריה תורכיה (סוכנות אעמאק, אלמיאדין, 10 במרץ 2015).

מחוז אלאלחסכה בו התנהלו הקרבות בין דאעש לכוחות הכורדים (YPG). העיגולים המסומנים בשחור הינם עיירות נוצריות אשוריות שנפלו לידי דאעש. העיגול האדום הינה העיירה תל בראק, אשר על פי הדיווח שוחררה ע"י כוחות YPG.

דרום סוריה

■ דוח, כי הדרוזים חתמו על הסכם חילופי שבויים עם ג'בהת אלנצרה בו היו כנראה מעורבים גם כפרים סונים מקומיים. במסגרת ההסכם מסרו פעילי ג'בהת אלנצרה 32 גופות של בני העדה הדרוזית. בתמורה מסרו הדרוזים מספר פעילי ג'בהת אלנצרה, שנפלו בשבי (אלנהאר, 14 במרץ 2015).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

מפת עיראק (Google Earth). בעיגולים האדומים מסומנים אזורים הקרובות בתכרית ובסאמארא.

מחוז צלאח אלדין

תכרית

■ **נמשכים הקרבות סביב העיר תכרית**, ובמחוז צלאח אלדין כולו (מצפון לבגדאד). ב-9 במרץ 2015 נמסר, כי צבא עיראק הצליח לשחרר את אחת הנפות המצויה בצפון מזרח מחוז צלאח אלדין. על פי דיווח עיראקי כבש צבא עיראק את מרבית המחוז ושחרר 90% מהערים שבו. דווח, כי כשבעים פעילי דאעש נהרגו בקרבות (רשת חדשות עיראקית ממסדית, 14 במרץ 2015).

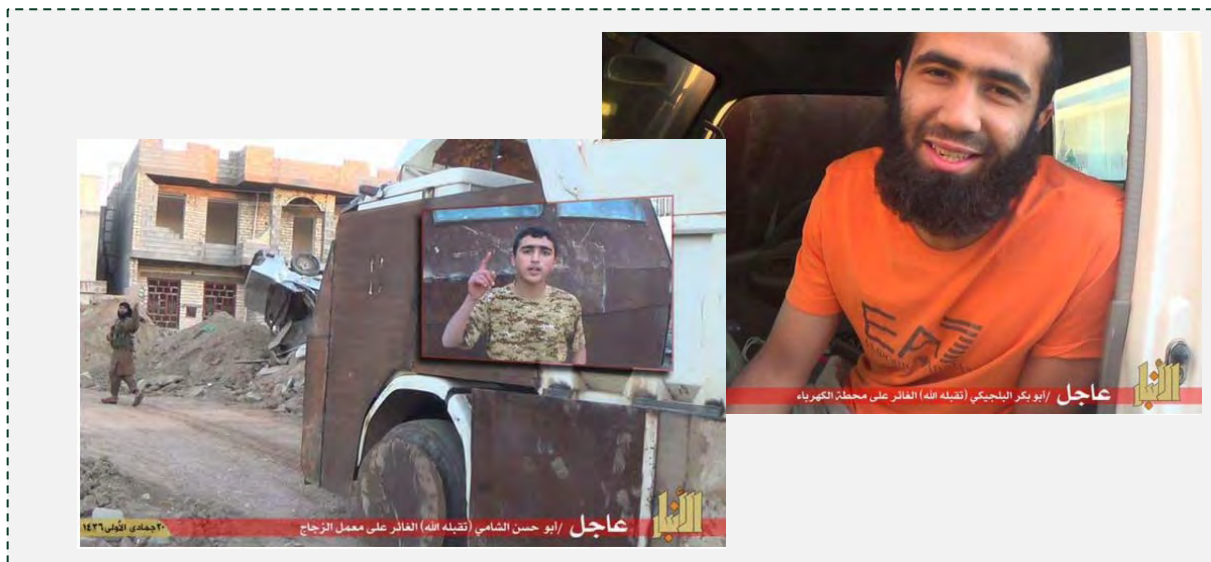
■ פעילי דאעש פוצצו גשר במזרח העיר תכרית על מנת לעכב התקדמות צבא עיראק. הגשר מחבר את תכרית עם הערים שבמזרח המחוז וכן עם מחוז כרכוכ שבצפון עיראק (אלקדס אלערבי, 10 במרץ 2015). כמו כן הציף דאעש את הדרך הראשית המובילה מטיבג'ה, שבמזרח מחוז צלאח אלדין (אלסומריה, 11 במרץ 2015).

מחוז אלאנבאר

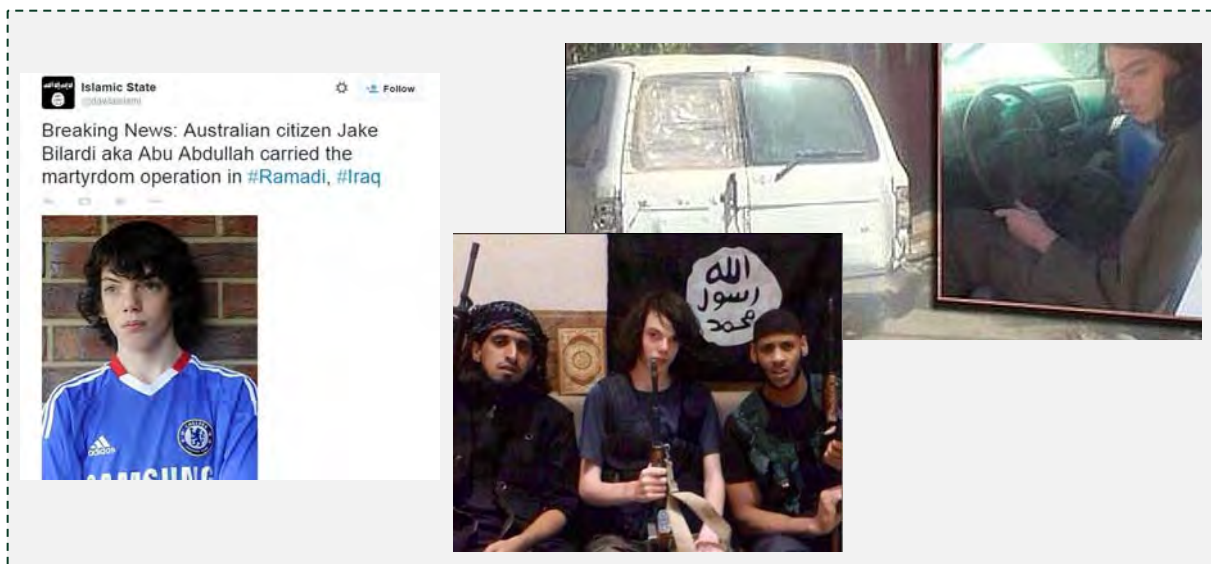
■ **דאעש פתח השבוע במתקפה מאסיבית במגמה להשתלט על העיר אלרמאדי**, המהווה את אחד מכיסי ההתנגדות של צבא עיראק במחוז אלאנבאר. במהלך ההתקפה הפעיל דאעש ב-12 במרץ 2015 לפחות 13 מחבלים מתאבדים בצפון העיר רמאדי. רבים מאותם מחבלים מתאבדים היו זרים ובכללם בלגי, אוסטרלי, צ'צ'ני, אוזבקי, מרוקאי, תוניסי מצרי ושני סורים. כלי התקשורת

דווחו על ארבעים הרוגים בפיגוע זה (אתר המזוהה עם דאעש theshamnews.com , 14 במרץ 2015; סקייניוז, 12 במרץ 2015).

■ בין המחבלים המתאבדים ברמאדי היה צעיר אוסטרלי בן 18 ממלבורן בשם ג'ק בילרדי (Jake Bilardi). נמסר, כי בילרדי השאיר חומרי נפץ מאולתרים בבית משפחתו במלבורן לפני שנמלט לעיראק באוגוסט 2014. בתקשורת הבריטית הועלתה השערה לפיה תכנן לבצע פיגוע במלבורן אם לא יצליח להגיע להלחם בשורות דאעש (דיילי מייל, 11 במרץ 2015).

מימין: אבו בכר הבלגי, אחד המחבלים המתאבדים, שהופעלו בעיר רמאדי (פורום אלנבאר, 12 במרץ 2015).

ג'ק בילרדי, אוסטרלי בן 18, אחד ממבצעי פיגוע ההתאבדות במתקפה ברמאדי (טוויטר, 12 במרץ 2015)

אזור פאלוג'ה

■ דאעש פרסם ב-13 במרץ 2015 צילומים המעידים, לטענתו, כי פעילים מהארגון הצליחו לכבוש את מטה חטיבה 26 של צבא עיראק ב-Thar Thar (צפונית לפאלוג'ה). דווח, כי צבא עיראק נסוג מהמקום והותיר אחריו כלי רכב וציוד רב (אלקדס אלערבי, 15 במרץ 2015).

נשק וציוד במטה חטיבה 26 של צבא עיראק, שנכבש על ידי דאעש (צילומים, שהועלו על ידי פעילי דאעש, 15 במרץ 2015)

דיווח כורדי על ניסיון לשימוש בנשק כימי ע"י דאעש

■ על פי מקורות כורדים ניסו פעילי דאעש לעשות שימוש בגז כלור בינואר 2015 במלחמה נגדם. מכונית תופת, שהופעלה ע"י מחבל מתאבד, התפוצצה בכביש המחבר בין מוצול לגבול הסורי, לאחר שכוחות כורדים ירו עליה. מהמכונית יצא עשן לבן לאחר הפיצוץ. נמצאו בה כעשרים בלוני גז. נמסר, כי הלוחמים הכורדים, שהיו במקום, פיתחו תסמינים של בחילה, הקאות, סחרחורת וחולשה (www.cbc.ca, 14 במרץ 2015).

■ דובר מטעם מחלקת ההגנה של ארה"ב הביע את דאגת ממשלת ארה"ב מהדיווח לפיו עשה דאעש שימוש בנשק כימי נגד הכוחות הכורדיים. לדבריו לפי שעה הם לא הצליחו לאשר בעצמם את ממצאי הדו"ח הכורדי אך הם נוטים להאמין לטענות הללו. לדבריו, שימוש בנשק כימי על ידי דאעש הינו דוגמא נוספת למידת אכזריותו של הארגון (סוכנות הידיעות הצרפתית, 16 במרץ 2015).

אין בידינו אימות לדיווח זה. מכל מקום, אין זו הפעם הראשונה בה דווח על שימוש, שעושה דאעש בנשק כימי נגד הכורדים. כך למשל, באוקטובר 2014 דווח בכלי תקשורת ערביים ומערביים, כי דאעש עשה שימוש בנשק כימי נגד המליציות הכורדיות במהלך הלחימה בעין אלערב (קובאנה). על-פי תסמינים שונים בקרב אצל הנפגעים הועלתה בזמנו ההשערה כי המדובר בגז כלור או בנשק כימי אחר.

מחוז כרכוכ

■ נמסר, כי כוחות הפשמרגה השתלטו, ללא התנגדות, על אזורים בדרום מחוז כרכוכ, שהיו בידי דאעש (pukmedia, 14 במרץ 2015). נמסר כי, במהלך קרבות עם דאעש, כ-30 ק"מ דרומית מערבית לכרכוכ, הצליחו כוחות הפשמרגה הכורדיים להרוג את **אבו האג'ר**, מפקד בכיר בדאעש. אבו האג'ר היה אחראי על פעולות תקיפת שדות הנפט באזור והוא נחשב כאחד המקורבים לאבו בכר אלבע'דאדי, מנהיג דאעש (אלסומריה ניוז, 10 במרץ 2015).

התנהלות המדינה האסלאמית

הוצאה להורג של צעיר ממזרח ירושלים - השלמה

■ ב-10 במרץ 2015 פרסם דאעש סרטון, שבו תועדה הוצאתו להורג של **מחמד מסלם** צעיר משכונת בית חנינא, שבמזרח ירושלים. כמה ימים לאחר מכן דווח, כי שני המחבלים, שהוציאו את מחמד מסלם להורג היו **דוברי צרפתית**, אחד מהם הינו ילד כבן 12, **אזרח צרפתי**, **קרוב משפחתו של מחמד מראח המחבל מטלוז**³. הוא עזב את טולוז לפני כשנה והוא זוהה על פי התמונה על ידי מנהל בית ספרו. לגבי המבוגר נטען כי המדובר **בצברי סעיד** (Sabri Essaid) בן 31, **אחיו החורג של מחמד מראח**. שירותי הביטחון הצרפתיים מנסים עתה לאמת את זהותם המדויקת של הילד והמבוגר (אינדיפנדנט, 14 במרץ 2015).

שני צרפתים שנמסר כי הם היו אלו, שהוציאו להורג את מחמד מסלם (יוטיוב, 10 במרץ 2015)

הילד הצרפתי (?), שהשתתף בהוצאה להורג של הצעיר ממזרח ירושלים והנער האוסטרלי המתאבד ברמאדי (ראו לעיל), מבטאים נכונות דאעש להפעיל נערים וילדים למשימות טרור. בידי דאעש מאתר גדול של ילדים ונערים, אשר עוברים באופן שיטתי "חינוך" סלפי-ג'האדיסטי ואימונים צבאיים.

³ ב-11 במרץ 2012 נורה למוות צנחן צרפתי בטולוז. ב-15 במרץ 2012 נרצחו שני חיילים במדים וחייל נוסף נפצע במרכז מסחרי בעיר מונטובאן על ידי רוכב קטנוע, שירה לעברם. ב-19 במרץ 2012 ירה מחבל לעבר קבוצה של תלמידים בכניסה לבית הספר היהודי בעיר טולוז "אוצר התורה" בעיר ורצח מורה ושלושה תלמידים. נראה כי שלושת הפיגועים הללו בוצעו על ידי מחמד מראח, מחבל המזוהה עם ארגון אלקאעדה.

כמה מהנערים והילדים הללו הם בניהם של פעילים, שהגיעו מחו"ל כדי להלחם בסוריה ובעיראק, וחלקם נערים וילדים מקומיים. על פי העיתון הלבנוני אלספיר, ברשות דאעש יותר משבעה מחנות אימונים המיועדים לילדים בסוריה ובעיראק (17 במרץ 2015).

הסכם בין דאעש לבין המשטר הסורי על הפעלת תחנת כוח

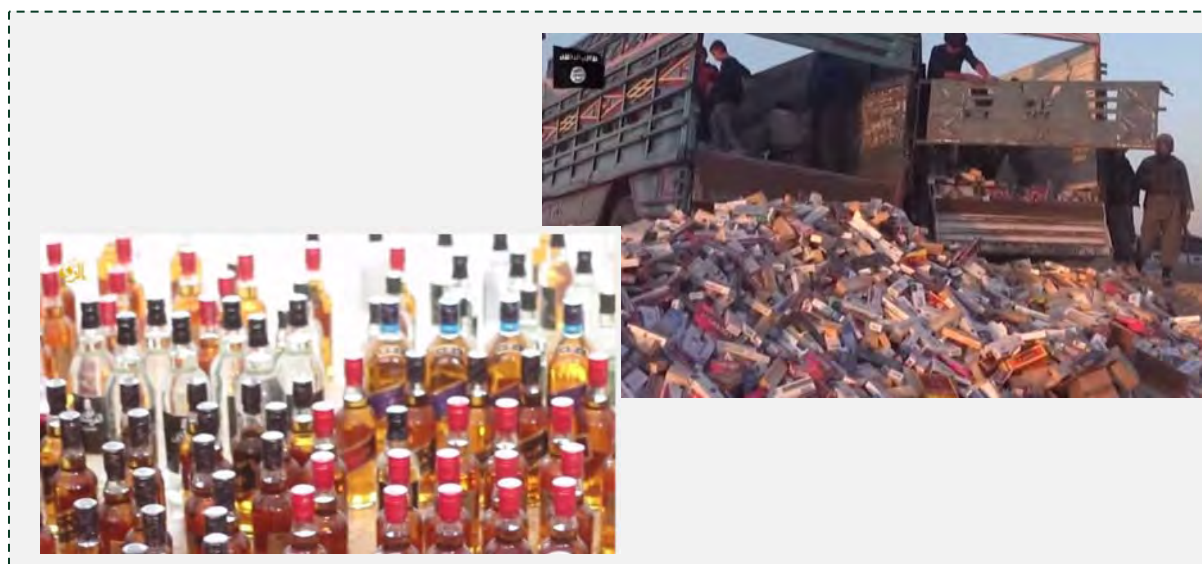
■ ב-15 במרץ 2015 דווח בערוץ חדשות סורי עצמאי על הסכם הבנות, שנחתם בין המשטר הסורי לבין דאעש בעניין הפעלת תחנת הכוח התרמית בחלב. על-פי הדיווח כולל ההסכם הבנות לגבי חלוקת אספקת החשמל בין הצדדים לפיהם יקבל דאעש 60% מהמכסה והמשטר הסורי 40%. על-פי הכתבה, נועד ההסכם לפתור את מצוקת החשמל במחוז חלב (Orient News, 15 במרץ 2015). בעבר דווח על הסדרים מעשיים מעין אלו, המתקיימים בין דאעש לבין המשטר הסורי, סביב ניצול משותף של משאבים ותשתיות ממלכתיות באזורים שבשליטת דאעש.

תחנת הכוח התרמית בחלב (שבכת חלב פרס, 15 במרץ 2015).

יישום השריעה במחוז אלרקה

■ ב-12 במרץ 2015 פרסם דאעש סרטון המתעד את פעילות משטרת המוסר במחוז אלרקה. בסרטון תועדה השמדת קופסאות סיגריות, בקבוקי אלכוהול ושקי חשיש.

מימין: איסוף קופסאות סיגריות. משמאל: תפיסת בקבוקי אלכוהול (סרטון של דאעש, 12 במרץ 2015)

הרס עתיקות על ידי דאעש

■ על פי דיווח עיראקי מנצל ארגון דאעש את העתיקות, שנפלו לידיו במוזיאון מוצול, לשם צבירת רווחים כספיים. במסגרת זאת נמסר, כי לאחר שפעילי דאעש השתלטו על מוזיאון העתיקות במוצול הם הרסו את הפסלים, אולם את מוצגי העתיקות מחרס וממתכת הם הבריחו מחוץ לעיראק. נמסר כי מוצבים אלו מוצעים עתה למכירה באינטרנט (אלעראקיה, 16 במרץ 2015).

סחר בעתיקות מהווה מקור הכנסה משלים של דאעש להכנסות מניצול שדות הנפט וגז (בצד כספי סחיטה, קבלת כופר עבור שחרור חטופים, קבלת תרומות וגביית מסים מהאוכלוסייה). מקורות ההכנסה הללו מקילים על דאעש להתגבר על הירידה, שחלה בהיקף ההכנסות של הארגון, בעקבות התקיפות האוויריות של ארה"ב ומדינות הקואליציה.

מצרים וחצי האי סיני

התמודדות מצרים עם הטרור הג'האדיסטי

■ כוחות הביטחון המצריים הגבירו את פעילות הסיכול והמנע נגד מוקדי טרור ג'האדיסטי בחצי האי סיני. הפעילות גברה בשל החשש, שפעילי ג'האד יבצעו פיגועים במהלך הועידה הכלכלית בשרם אלשיח'. כוחות הביטחון המצריים דיווחו, כי במהלך המבצעים הביטחוניים, בהם נטלו חלק גם מסוקים, נהרגו פעילי תומכי ירושלים, נעצרו חשודים, נהרסו מבנים ועוקלו אופנועים ומכוניות ללא לוחיות רישוי (אליום אלסאבע, 11 במרץ 2015).

■ מקורות ביטחוניים מצריים דיווחו, כי כוחות הביטחון המצריים סיכלו ניסיון פיגוע נגד כוחות הביטחון המאבטחים את הוועידה הכלכלית בשארם אלשיח'. לדברי המקורות מחקירות הפעילים, שנעצרו בפעולת הסיכול, עולה כי הם נשלחו על ידי בכירים בארגון תומכי ירושלים בצפון חצי האי סיני שהורו להם להגיע לשרם אלשיח' באמצעות תעודות זהות מזויפות, להתמקם באזור סמוך לעיר

ולחצטייד בכמות גדולה של חומרי נפץ כדי לבצע פיגוע התאבדות סמוך לעריכת הוועידה (אלראי, 13 במרץ 2015).

■ **ב-10 במרץ 2015 בוצעו מספר פיגועים בו זמנית באזור אלעריש, שבצפון חצי האי סיני.** בין השאר התפוצצה מכונית תופת בכניסה למחנה כוחות הביטחון במערב העיר, מטען הופעל נגד כלי רכב משוריין בדרום העיר. כמו כן נורו רקטות RPG לעבר כוחות נוספים בעיר. את האחריות לפיגועים קיבל ארגון תומכי ירושלים.

■ **ב-13 במרץ 2015 פרסם ארגון תומכי ירושלים סרטון בחשבון הטוויטר הרשמי של הארגון תחת הכותרת "מסרים מאדמת סיני".** בסרטון נראה פעיל לובש מדים שפניו גלויות ולצידו דגל דאעש. הנפך שנראה ברקע הוא של עצים וצמחייה, **שאינם אופייניים לחצי האי סיני** (הדבר עשוי להעיד שהסרטון צולם במקום אחר). הדובר הקריא שורה של מסרים המופנים לגורמים שונים. במסר המופנה לתושבי חצי האי סיני ומצרים הוא אומר, כי העוול והעריצות אותם הם חווים יסתיימו רק באמצעות ג'האד למען אללה. כ-24 שעות לאחר שעלה הסרטון סגרה הנהלת טוויטר את החשבון של הארגון.

פעיל הארגון שולח מסרים לתושבי חצי האי סיני (אתר שיתוף קבצים המשמש בין השאר את פעילי דאעש, 14 במרץ 2015). פניו של הדובר גלויות וניתן לראות, כי הנוף הירוק שברקע אינו נוף אופייני לחצי האי סיני.

הג'האד העולמי במדינות נוספות

קבלת שבועת האמונים של ארגון בוקו חראם ע"י דאעש

■ **ב-13 במרץ 2015 התפרסם בפורום של מוסד אלפרקאן, גוף ההסברה הראשי של דאעש, נאום של דובר הארגון אבו מחמד אלעדנאני, תחת הכותרת "ויהרגו ויהרגו".** דובר דאעש הצהיר, **כי דאעש מקבל את שבועת האמונים של בוקו חראם ("האחים במערב אפריקה")** וקרא למוסלמים להגיע לח'ליפות במערב אפריקה להשתתף בג'האד. **במסגרת הנאום נמנע אלעדנאני מלהכריז על הקמת מחוז חדש של המדינה האסלאמית בניגריה** (כפי שנעשה בחצי האי סיני, לוב ובמקומות נוספים).

■ בהמשך נאוומו שיבח אלעדנאני את יציבותה של הח'ליפות האסלאמית והמעייט במשמעות הישגי הקואליציה הנלחמת נגד הארגון (הישגים אלו כונו: "כיבוש של כפרים בודדים בלבד בעיראק"). עדנאני פנה אל היהודים והנוצרים ("הצלבנים") ומסר, כי בידיהם שתי אפשרויות: הראשונה והמועדפת להצטרף לדת האסלאם השנייה היא להיכנע לדאעש, להוציא את צבאותיהם מחצי האי ערב ומירושלים ומשאר אדמות האסלאם וכן לשלם מס גולגולת לארגון (פורום המזוהה עם דאעש, 13 במרץ 2015).

לוב

■ במרכז לוב התנהלו עימותים ב-14 במרץ 2015 בין פעילי דאעש לבין כוחות הנאמנים לממשלת לוב בעלת האופי האסלאמי, שבטריפולי. העימותים התחוללו כ-60 ק"מ מזרחית לעיר סרת, העיר המרכזית בה שולטים כוחות דאעש. העימותים החלו כאשר קבוצה של פעילי דאעש השתלטה על נקודת ביקורת בכביש החוף וכוח של הממשל, שהגיע למקום, הותקף (רויטרס, 14 במרץ 2015).

מימין: פעילי דאעש נושאי נשק באזור מדברי, שבפריפריה של העיר סרת. משמאל: פעילי דאעש פורשים מחסום בקרבת העיר סרת (חשבון טוויטר המזוהה עם דאעש, 16 במרץ 2015)

פעילות סיכול ומנע

הגבלות על מעבר פעילים זרים דרך תורכיה

■ מבלוט צ'בושאולו, שר החוץ התורכי, התייחס לפעילות תורכיה לבליימת זרם הפעילים העוברים דרכה בדרכם לסוריה ועיראק. לדבריו תורכיה ניצבת בפני האשמות לא הוגנות, שכן היא עושה כל שביכולתה כדי לסגור את גבולותיה. לדבריו תורכיה נוקטת בכל האמצעים הנדרשים והיא אף הקימה מרכזי מעקב לשם כך. הוא הדגיש, כי ניתן להילחם בתופעה רק באמצעות שיתוף פעולה וקרא למדינות אירופה לחלוק עימה יותר מידע לגבי המתגייסים לשורות ארגוני ג'האד קיצוניים (הורייט, 13 במרץ 2015).

■ בתוך כך נמסר:

● באיסטנבול נעצרו שלושה נערים בריטיים, שתכננו להצטרף לשורות דאעש בסוריה. השלוש גורשו חזרה בתאום עם שלטונות בריטניה. השלושה נעצרו בעקבות התרעה שקיבלו שלטונות תורכיה מהבריטים על הגעתם וכך יכלו למנוע מהם להגיע לסוריה (דיילי צבאח, 17 במרץ 2015).

● סוכנות ידיעות איראנית דיווחה, כי בסמוך לגבול התורכי עם סוריה נעצר **מחמט רשיד** בחשד, שסייע לנערות בריטיות לעבור מתורכיה לסוריה. על פי הדיווח בתמורה להעברתן הוא קיבל כספים, שהועברו אליו, מחשבונות בנק בבריטניה (פארס ניוז, 14 במרץ 2015).

■ מנגד, **כתב הניו יורק טיימס**, שהתלווה למבריחים תורכיים באזור גאזיאנטפ (הסמוכה לגבול עם סוריה), דיווח, **שלמרות שתורכיה נוקטת בצעדי מנע, נמשך זרם הפעילים העוברים מתורכיה לסוריה**. מבריחים המתגוררים באזור המתפרנסים מהברחת סיגריות ומוצרים נוספים טוענים, שפעילי דאעש מכריחים אותם באיומים להבריח את הפעילים הזרים (זמן, 11 במרץ 2015).

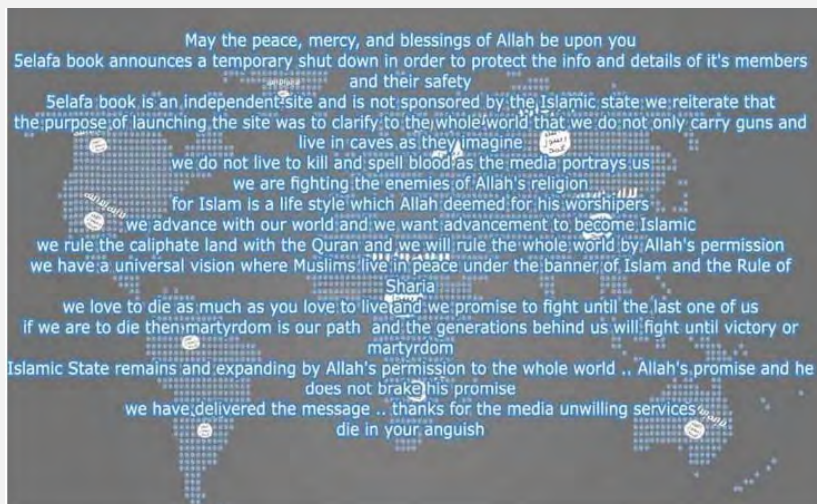
נראה, כי לאחרונה הגבירה תורכיה את פעילותה הביטחונית במטרה לצמצם את היקף הפעילים הג'האדיסטים, העוברים דרך שטחה, בדרכם לסוריה. במסגרת זאת ביצעה תורכיה לאחרונה פשיטות ומעצרים נגד חשודים, הגבירה את הפיקוח במעברי הגבול שלה, וביצעה פעילות ביטחונית במחנות הפליטים הסוריים ובערים הסמוכות לגבול עם סוריה ועיראק. **עם זאת נראה, כי לפעולות אלו עדיין לא הייתה השפעה משמעותית על זרם המתנדבים הזרים הממשיך לעשות את דרכו לסוריה דרך תורכיה.**

המערכה התודעתית, שמנהל לדאעש

תעמולה של דאעש באמצעות הטוויטר

■ ארגון דאעש הקים **רשת חברתית בשם ח'לאפה בוק**, אשר נועדה, בראייתו, להוות חלופה לרשת פייסבוק. הרשת החברתית החדשה תשמש כמקום מפגש של תומכי דאעש והיא תהיה זמינה בשבע שפות. מנהלי הרשת קבעו מספר כללים לשימוש באתר. בין השאר נאסר על המשתמשים להכניס תמונה שלהם או להעביר את פרטיהם או פרטים של משתמשים אחרים (all4syria, 8 במרץ 2015).

■ **האתר דומה מאד לפייסבוק והוא עלה לאוויר ב-8 במרץ 2015** לאתר קישור גם לחשבון טוויטר. עם זאת הודעה באנגלית בדף הראשי אומרת, כי **האתר הורד באופן זמני** "כדי להגן על המידע והפרטים של חברי הרשת" (רויטרס, 11 במרץ 2015).

דף ברשת החברתית החדשה שהקים דאעש

ארגון דאעש מייחס חשיבות רבה למלחמה על התודעה ומשקיע בתחום זה משאבים רבים (כוח אדם מיומן, סכומי כסף גדולים). האינטרנט, בדגש על הרשתות החברתיות, הינו האמצעי העיקרי להפצת האידיאולוגיה והמסרים הפוליטיים של דאעש במזרח התיכון וברחבי העולם וכלי חשוב לגיוס מתנדבים זרים וכספים. מנגד, במסגרת המאבק נגד דאעש פועלים מדינות וארגונים ברחבי העולם לחסימה וסגירה של אתרי האינטרנט והרשתות החברתיות בהם פעיל דאעש ומפיץ את מסריו. נראה, כי הקמת הרשת החברתית החדשה נועדה לתת מענה לקשיים שבהם נתקל דאעש ברשת הפייסבוק וברשתות חברתיות נוספות.

איומים כלפי המערב בקלטת שמע של דאעש

■ ב-12 במרץ 2015 פרסם אלפרקאן, מרכז ההסברה של דאעש, קלטת שמע מאת אבו מחמד אלעדנאני, דובר הארגון. אורכה של הקלטת כ-27 דקות. נאמר בה, כי מטרתה היא להעלות את מוראל פעילי הארגון. אלעדנאני ציין, כי דאעש ממשיך להתרחב למרות התקיפות נגדו וכי אנשיו נלחמים עבור מטרה נעלה יותר מזו של אויביהם. אלעדנאני ציין, כי דאעש שואף להגיע לערים מערביות בהזכירו את פריס, רומא וספרד. הוא גם איים לפוצץ את הבית הלבן [בוושינגטון] את הביג בן [בלונדון] ואת מגדל אייפל [בפריס].